

ЧАЕС: на законодавчому роздоріжжі

Зважаючи на те, що багато народних депутатів у профільному Комітеті ВР знані й авторитетні енергетики, колишні керівники атомних станцій, розмова на ЧАЕС вийшла, як і передбачалося, принциповою і навіть жорсткою. Вона ще раз засвідчила, що закриття станції у 2000-му році не зменшило проблем, а скоріше - навпаки, загострило їх. Передусім це стосується, як зазначив голова парламентського Комітету Андрій Ключев, впорядкування обґрунтувань бюджетного фінансування нових напрямів діяльності зупиненої ЧАЕС, що неможливо без прийняття загальнодержавної програми зняття з експлуатації ядерних блоків і перетворення об'єкта "Укриття" в безпечну систему. Не все гаразд і з нормативним та законодавчим регулюванням діяльності ЧАЕС у новому статусі. Шлейф проблем тягнеться з головним об'єктом небезпеки - "Укриттям", спорудження якого до цього часу гальмується певними нормативними і організаційними розбіжностями в українському і зарубіжному законодавствах, які ніяк не вдається "зстикувати" в рамках міжнародного плану здійснення за-

Нещодавно своє перше виїзне засідання члени парламентського Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки провели в Чорнобилі. Депутати нового скликання ознайомилися з ходом зняття з експлуатації енергоблоків ЧАЕС, питаннями гарантування надійної експлуатації об'єкта Укриття та перетворення його в екологічно безпечну систему. Вони оглянули новоспоруджені об'єкти, що зводяться за міжнародними проектами, побували на оглядовому майданчику "саркофага", разом з керівниками та спеціалістами ЧАЕС обговорили проблеми зупиненої станції.

ходів, а також бюрократичною тяготиною, непродуктивним використанням донорських коштів Чорнобильського фонду "Укриття".

Неоднозначну реакцію, наголошували учасники засідання Комітету ВР, викликає і запланована передача функцій головного розпорядника бюджетних коштів по об'єкту "Укриття" від Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи до Мінпаливенерго.

Тим часом вирішення проблем ЧАЕС - процес складний і тривалий. Він

передбачає виведення станції з експлуатації, остаточне закриття, консервацію, витримку і демонтаж. Поки що ці роботи перебувають на першому етапі. Вивезення пади́ва з енергоблоків є обов'язковою умовою виведення їх з експлуатації, оскільки лише після цього вони перестануть бути ядерними об'єктами. Однак на сьогодні від ядерного палива звільнено тільки реактор другого блока. А в першому і третьому реакторах паливо залишається.

Народні депутати висловили стурбованість тим, що роботи на станції часто-густо опиняються на межі зри-

ву, бо потенційні підрядники відмовляються працювати безоплатно, лише за обіцянки. А причина банальна: нерегулярне фінансування не дозволяє розплачуватися вчасно і за всіма правилами. До того ж, існуючий порядок звільнення від податків обмежує можливість залучення до таких проектів національних поставальників, оскільки 20 відсотків міжнародних коштів внаслідок сплати ПДВ вилучаються і вже не можуть бути використані для робіт на ЧАЕС. А з цим, звісно, не погоджуються західні розпорядники таких коштів.

За міжнародними оцінками, для здійснення робіт на енергоблоках ЧАЕС до етапу їх консервації, після якої ці роботи будуть зупинені на 50-100 років, потрібно 590-670 мільйонів євро. В держбюджеті на 2002 рік на проведення робіт, пов'язаних з виведенням ЧАЕС з експлуатації, було заплановано близько 320 мільйонів гривень. Проте ці гроші виділяються балеко не в повному обсязі. Щодо бюджету на 2003 рік, то члени профільного Комітету ВР висловилися за необхідність збільшення обсягів

(Закінчення на стор.3)

ЧАЕС: на законодавчому роздоріжжі

(Закінчення. Початок див. стор. 1)

фінансування робіт на енергоблоках ЧАЕС та на об'єкті "Укриття" відповідно до потреб, розрахованих на ЧАЕС.

На думку голови парламентського Комітету Андрія Ключева, законодавцям необхідно буде розглянути обсяг фінансування, який необхідний для забезпечення закриття Чорнобильської атомної станції на 2003 рік. Це сума в розмірі 308 мільйонів гривень. Відтак слід вирішити проблеми фінансування об'єкта "Укриття". Нині пропозиція Мінфіну складає 26 мільйонів гривень на рік. "У нашому Комітеті, - зазначив Андрій Ключев, - зараз є законопроект про введення нульової ставки ПДВ на послуги, роботи, матеріали,

обладнання, які будуть надаватися українськими підприємствами при спорудженні нового "саркофага".

Сприймавши чорнобильські проблеми як пріоритетні для своїх подальших дій, учасники виїзного засідання Комітету ВР висловились за створення спеціальної парламентської комісії з вивчення всієї проблематики ЧАЕС, щоб сконцентрувати зусилля Кабінету Міністрів України і Верховної Ради, всіх зацікавлених міністерств та відомств на досягнення конкретних цілей убезпечення об'єкта "Укриття" і повного виведення ЧАЕС з експлуатації.

Анатолій ЗУБКОВ